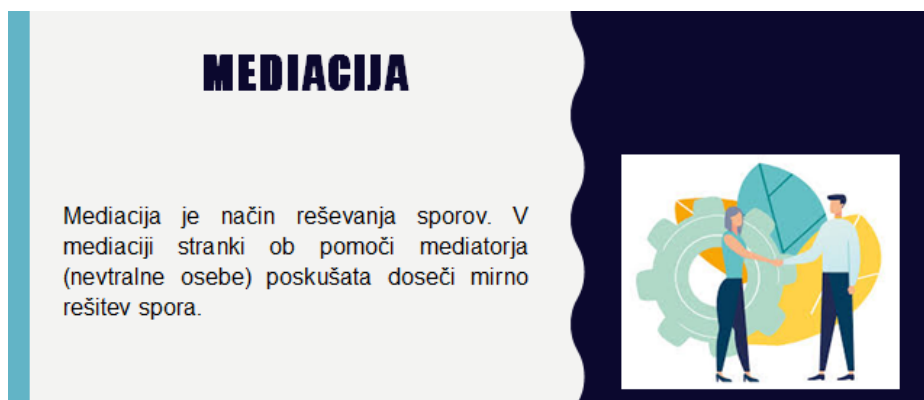

ga. Urška Gradišnik: Mediacija na CSD

Opis predavatelja: Urška Gradišnik, univ. dipl. soc. del., dipl. psih. (UN), samostojna svetovalka pri CSD Celje, enoti Laško na področju varstva otrok in družine. Dela na področju obravnava nasilje v družini, ugotavljanja ogroženosti otrok, ukrepov za varstvo koristi otrok in socialnovarstvenih storitev. Socialna delavka, psihologinja in družinska mediatorka.

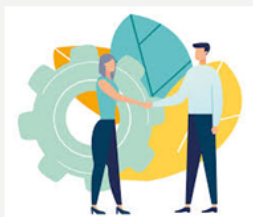
Organizacija: Center za socialno delo Celje, enota Laško

Povzetek: Predstavitev izvajanja mediacije na CSD.

TEMELJNA NAČELA MEDIACIJE

- zaupnost,
- prostovoljnost,
- nevtralnost, nepristranskost, enakopravnost,
- neformalnost,
- samo-odgovornost,
- poštenost,
- hitrost in ekonomičnost,
- mediator ne svetuje in ne sprejema odločitev.

- Mediacija na CSD se izvaja **pred ali po sodnem postopku**

- **PREDNOSTI**

ZAKONODAJA

❖ Družinski zakonik

(Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C in 200/20 – ZOOMTVI) (v nadaljevanju: DZ)

❖ Pravilnik o izvajanju mediacije po Družinskem zakoniku

(Uradni list RS, št. 76/19) (v nadaljevanju: Pravilnik)

❖ Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov

(Uradni list RS, št. 97/09 in 40/12 – ZUJF)

Mediacija v družinskih zadevah (13. člen DZ)

Mediacija v družinskih zadevah je postopek, v katerem udeleženci ali udeleženci prostovoljno s pomočjo ene ali več nevtralnih tretjih oseb – mediatorjev ali mediatorjev skušajo doseči mirno rešitev spora, ki izvira iz medsebojnih družinskih razmerij.

Družinska mediacija (202. člen)

(1) Če zakonca ob predhodnem svetovanju ugotovita, da je zakonska zveza za vsaj enega od njiju nevzdržna, strokovni delavec centra za socialno delo zakonca seznaniti s posledicami, ki nastanejo z razvezo zakonske zveze zanj in za družinsko skupnost, ter jima predstavi namen in postopek mediacije.

(2) Ob soglasju zakoncev lahko center za socialno delo predhodno svetovanje nadaljuje s postopkom mediacije ali pa se zakonca udeležita mediacije pri drugih izvajalcih.

POSEBNOSTI MEDIACIJEV SPORIH IZ RAZMERIJ DO OTROK (210. člen DZ)

- (1) Mediator lahko v mediacijo vključi tudi otroka, ki je sposoben razumeti pomen in posledice mediacije, če oceni, da je to otroku v korist.
- (2) Mediator mora pri mediaciji vselej upoštevati načelo največje otrokove koristi.
- (3) V primerih suma nasilja v družini se mediacija med strankama ne izvaja.
- (4) Mediator, ki v mediaciji izve, da je otrok ogrožen, je dolžan o tem obvestiti center za socialno delo.
- (5) Strokovni delavec centra za socialno delo, ki je sodeloval pri mediaciji, ne sme sodelovati pri izdelavi mnenja za sodišče v postopku za varstvo koristi otroka.

MEDIACIJA NA CSD

- Mediacijo po DZ izvajajo posebej usposobljeni strokovni delavci CSD in mediatorji, ki so zunanji izvajalci.
→ Seznam mediatorjev (MDDSZ).
- **Mediacija na CSD je za družine z otroki brezplačna.**
- Izvaja se v prostorih centra za socialno delo oz. v prostorih zunanjega izvajalca.
- **Proces mediacije temelji na prostovoljni vključitvi.**
- Predlog za vključitev v mediacijo lahko poda eden od udeležencev, CSD nato povabi udeleženca na mediacijsko srečanje.

IZVAJANJE MEDIACIJE

Mediacija se lahko začne, ko oba udeleženca podata soglasje za vključitev v mediacijo ter s podpisom dogovora o mediaciji in izjave o zaupnosti.

Posamezno mediacijsko srečanje traja praviloma do 120 minut.

Zaključek mediacije

(31. člen Pravilnika o izvajanju mediacije po Družinskem zakoniku)

Mediacija se konča:

1. s sklenitvijo sporazuma ali predloga sporazuma,
2. s pisno izjavo ene od strank, da odstopa od mediacije,
3. na podlagi dogovora strank,
4. z odstopom mediatorja, če oceni, da nadaljevanje mediacije ni smiselno,
5. s smrtjo katere od strank ali mediatorja,
6. po izvedbi največ petih srečanj v skupnem trajanju do 10 ur oziroma po poteku treh mesecev od prvega srečanja.

(2) Po zaključku mediacije stranke in mediator podpisujejo zapisnik, iz katerega mora biti razvidno število mediacijskih srečanj in čas trajanja posameznih srečanj.

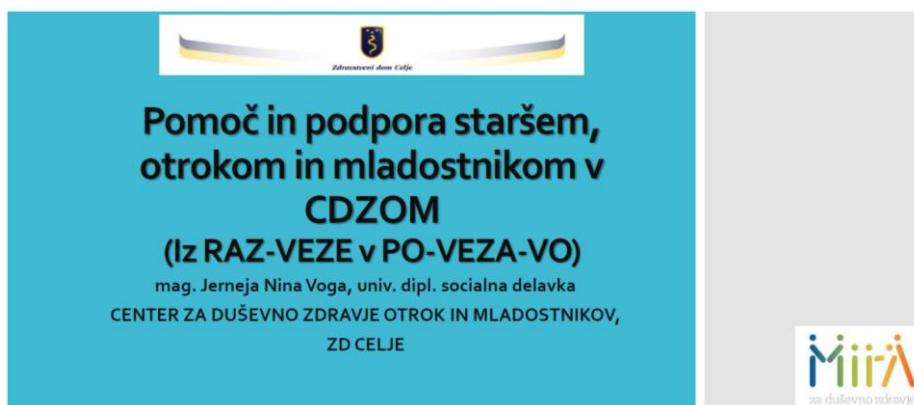
**HVALA ZA
VAŠO
POZORNOST!**

ga. mag. Jerneja Nina Voga: Pomoč in podpora staršem, otrokom in mladostnikom v CDZOM (iz RAZ-VEZE v PO-VEZA-VO)

Opis predavatelja: mag. Jerneja Nina Voga, univ. dipl. socialna delavka, z več kot 20 letnimi delovnimi izkušnjami na področju svetovalnega dela z družinam. Zadnji dve leti zaposlena kot SD V Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov Celje. Njeno delo je sodelovanje s starši in celo družino, ki so vključeni v proces podpore in pomoči znotraj CDZOM. Vsakodnevno izvaja svetovanja in soustvarja možne rešitve skupaj s starši, jim nudi podporo, opolnomočenje, raziskuje njihov življenjski svet, vire moči in se jim približuje v iskanju dobrih izidov. V največje veselje ji je delo s skupinami, zato je tudi so-voditeljica treningov starševstva Neverjetna leta, ki starše opremlja, jim dodaja moč z učinkovitimi starševskimi veščinami in orodji pozitivnega starševstva. Znotraj CDZOM tudi sooblikuje primere dobrih praks multidisciplinarnega sodelovanja in povezovanja z lokalnim okoljem ter novih oblik pomoči znotraj zdravstvenega sistema (podporne skupine za starše).

Organizacija: Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov Celje

Povzetek: Prispevek je vezan na razmislek, kakšen je vpliv razveze na vse družinske člane (starša in otroke), primere dobrih praks in po-veza-ve staršev in otrok po raz-vezi, tudi kakšen vpliv imajo različna starševska dejanja na otroke ter kaj svetujejo staršem in kakšne oblike pomoči nudijo znotraj njihovega Centra. Kot izziv pa je tudi razmislek o tem, kje in kdo sem jaz kot »strokovnjak« in kaj vnašam v odnos ter kaj je najpomembneje pri delu z družinami.

PREDSTAVITEV

vpliv razveze na vse družinske člane (starša in otroke), primeri dobrih praks za starše in otroke, kakšen vpliv imajo različna starševska dejanja na otroke, kaj svetujemo staršem in kakšne oblike pomoči nudimo.

Hug Breathing

1. Cross your arms.
2. Give yourself a hug with a slight squeeze.
3. Breathe in through your nose.
4. Pause.
5. Exhale through your mouth and release your hug/squeeze.

Repeat 3 times. ❤️❤️❤️

Vir: <https://m.youtube.com/watch?v=nn-AgsnqqQA&feature=youtu.be#menu>

VIR, Strokovni posvet "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

MIRA
za duševno zdravje

CDZOM CELJE od 1.2.2019

Regionalna dostopnost do strokovne pomoči za področje cca. 12.000 do 16.000 mladostnikov. (Območje ZD CELJE – ZP VOJNIK, ŠTORE, DOBRNA, ZD ŽALEC, ZD LAŠKO, ZD ŠMARJE)

SESTAVA:

- **CDZOM** (1 otroški psihiater, 1 klinična psihologinja, 1 specializantka klinične psihologije, 2 dipl. medicinski sestri, 2 srednji medicinski sestri, 2 specialni pedagoginji, 3 psihologinje, 1 socialna delavka, 1 delovna terapevtka, 2 logopedinji).
- **Vstopna točka so otroci/mladostniki z različnimi izzivi. Ob njih vstopajo tudi njihovi starši, s svojimi izzivi, zgodbami, izkušnjami, osebnimi stiskami.**

VIR, Strokovni posvet "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

Ustrezne oblike podpore in pomoči

Družina kot ekspert iz izkušenj

- Najpogostejše motnje na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov so stresne, depresivne, anksiozne in hiperkinetične motnje, motnje hranjenja ter samopoškodbeno vedenje in različne oblike samomorilnega vedenja.
- **SIMPTOMI ali VZROKI – kaj naslavljam?**
- **Naučena nemoč – naučena ne-pomoč.**
- **Soodvisni dejavniki našega sodelovanja – čustvena vez, strinjanje s cilji, strinjanje z nalogami.**

VIR, Strokovnem posvetu "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

Ustrezne oblike podpore in pomoči

- **Kaj potrebujemo za soustvarjanje ustreznih oblik podpore in pomoči v procesu razveze? (Vaja kaj se dogaja okoli mene)**
- **RAZ-VEZAVA** (proces žalovanja) in nato ponovna PO-VEZAVA.
- **PROCESI PODPORE in POMOČI so PROCESI z več udeleženi (toplina, prijaznost, sprejemanje, vztrajnost).**
- **ODNOS** (spoštovanje, povezanost, radovednost, upanje).

VIR, Strokovni posvet "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

ODLOČITEV JE TVOJA – MOČ JE V VSAKEM IZMED NAS

V RAZMISLEK:

- Koliko sem se pripravljena odreči poziciji moči in strokovnjaštva?
- Sem pripravljena raziskovati lastne strahove, izzive, delovne točke, delati na sebi?
- Bom „zadovoljna“ z majhnimi koraki, filigranskim delom in napredki? Bom vedno znova vztrajala in videla MOČ v ljudeh in ne le „problema“ – delovala v smeri podpore in pomoči?

VIR, Strokovnem posvetu "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

6

POMOČ v CDZOM

- **Interdisciplinarna pomoč** otrok/mladostnikov in njihovih družin s samostojnimi/ambulantnimi storitvami ali timskimi storitvami ali skupnostnimi storitvami.
- **Preventivne dejavnosti:** skupine za starše, otroke in mladostnike, program NEVERJETNA LETA (3-8 let), preventivne delavnice TO SEM JAZ, terapevtska skupina za mladostnike in mladostnice, podporne skupine za starše.
- **V BODOČE:** Resnična podpora staršem že v procesu razveze + preventiva – krepitev učinkovitih starševskih kompetenc, veščin in orodij + učenje povezovalne komunikacije.
- Čimprejšnja in učinkovita pomoč, brez dolgotrajnih čakalnih vrst.
- Učinkovite, z dokazi podprte preventivne dejavnosti in skupine za otroke, mladostnike in starše. Neverjetna leta za starše otrok od 8-12 let, podporne skupine za starše in skupine za otroke z različnimi izzivi.

VIR, Strokovni posvet "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

OTROK V SREDIŠČU in STARŠEVANJE primeri

VIR, Strokovni posvet "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

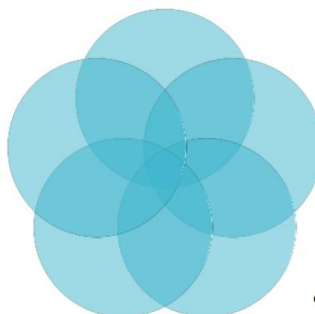
8

STARŠI IN OTROCI RAZ-VEZA PO-VEZA-VA

Opolnomočiti starše za povezavo z otroki in ustvarjanje novih medsebojnih povezav

• dodajanje moči, soustvarjanje možnih rešitev, nekaj novega, nova orodja, večšine

• potrebe otrok ≠ želje otrok

• raziskovanje in spoštovanje življenjskega sveta družine

• Starši ves čas delajo kompromise med optimalnim razvojem otroka in funkcioniranjem družine

VIR, Strokovni posvet "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

9

PO-MOČ Skrb za lastno duševno zdravje

SKRIB ZASE

SKRIB ZA DRUGE

- MOJA PROFESIONALNA PODPORNJA MREŽA POMOČI (PMP) + PSIHIČNA PROZNOST.
- ČUJEČNOST – osredotočenost na sedanji trenutek, smo opazovalci svojih misli, občutkov, da smo prisotni, sočutni do sebe, notranji mir.
- TEHNIKE SPROŠČANJA: DIHANJE, MISIČNA RELAKSACIJA, VIZUALIZACIJA, TEHNIKA ODSTEVANJA (5-4-3-2-1 start), TEHNIKA STOP, omejujoče razlage v zdrave, ZDRAV SAMOGOVOR + pohvale, spodbude.
- Upoštevanje lastnih potreb in osebnih meja - znati reči DA in znati reči NE.

- ODNOS, POVEZOVANJE, SODELOVANJE MED STROKAMI in institucijami.
- STROKOVNO ZNANJE – vseživljenjsko učenje in pridobivanje kompetenc.
- Od osebne odgovornosti in kompetenc do strokovnosti za proces
- OSEBNOSTNA RAST in potrpežljivost. VEDENJE KDO SEM in KAJ VNAŠAM V ODNOS.

OD STROKOVNOSTI ZA VSEBINO K STROKOVNOSTI ZA PROCES (dr. Nina Mešl)

VIR, Strokovni posvet "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

10

Poslušati in se slišati:
Kako se počutim danes, ta trenutek?
Vzemite s seboj, kar potrebujete zase.

iskrena hvala za pozornost

jerneja.nina-voga@zd-celje.si
(03) 543 40 01

VIR, Strokovni posvet "STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV - soustvarjanje ustreznih oblik podpore", 14.10.2021

ga. prim. Nuša Konec Juričič in g. Domen Kralj: Predstavitev programa To sem jaz in programa svetovalnice Posvet-Tu smo zate, kot podpore otrokom, mladostnikom in staršem

Opis predavatelja: Ga. prim. Nuša Konec Juričič zdravnica, spec. javnega zdravja, je vodja skupine za nenalezljive bolezni na območni enoti Celje Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Profesionalno se ukvarja še zlasti s področjem duševnega zdravja, kjer si na nacionalni, regijski in lokalni ravni prizadeva za uvajanje programov in aktivnosti za krepitev zdravja in podporo osebam s težavami v duševnem zdravju. Je strokovna vodja svetovalnic Posvet Tu smo zate za vzhodno Slovenijo in podpredsednica Slovenskega združenja za preprečevanje samomora.

G. Domen Kralj, magister psihologije, zaposlen na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje, območni enoti Celje. Kot nacionalni promotor zdravja se posveča predvsem delu na področju duševnega zdravja in koordinaciji nacionalnega programa za duševno zdravje v regiji. Od leta 2017 je vključen v preventivni program za otroke in mladostnike To sem jaz, kjer skrbi za pripravo vsebin, promocijo programa strokovni in širši javnosti ter je del uredništva spletne svetovalnice. Od leta 2015 se aktivno udeležuje v psihološki svetovalnici Posvet.

Organizacija: NIJZ Celje

Povzetek: V prispevku bomo predstavili dva programa v podporo duševnemu zdravju. **Program To sem jaz** je namenjen otrokom in mladostnikom in ga sestavljata dva stebra. Prvi dopolnjuje šolsko preventivno prakso in je namenjen krepitvi socialnih in čustvenih veščin otrok in mladostnikov v starosti od 13 do 17 let. Sestavlja ga 10 delavnic, katerih učinkovitost je bila preverjena s pomočjo Centra za psihodiagnostična sredstva, šolam pa ga v uporabo priporoča Zavod RS za šolstvo. Izvajalcem je na voljo programska literatura s priročnikom *Zorenje skozi To sem jaz*. Drugi steber je spletna svetovalnica za mladostnike www.tosemjaz.net, v kateri več kot 60 strokovnjakov ob podpori uredništva prostovoljno svetuje mladim pri obvladovanju stisk na njihovi poti odrasčanja. Program To sem jaz, razvit na OE Celje NIJZ, letos obeležuje 20 letnico delovanja.

Program psihološkega svetovanja v svetovalnicah **Posvet Tu smo zate** se odvija v 18ih svetovalnicah v vseh slovenskih regijah pod okriljem Slovenskega združenja za preprečevanje samomora. Svetovanje je namenjeno odraslim, v svetovalnicah v Ljubljani, Celju in Portorožu pa od letošnje jeseni omogočamo svetovanje tudi mladim v starosti od 14 do 18 let. Na svetovanje prihajajo posamezniki, ki so izčrpali lastne zmožnosti za reševanje stiske in bi se brez podpore njihove težave lahko prevesile v resnejše socialne ali zdravstvene zaplete. Med vodilnimi težavami naših uporabnikov so partnerske težave, osamljenost, tesnoba in depresivnost, težave z otroki, slaba samopodoba, izguba smisla življenja in druge. Program omenjenih svetovalnic sega v leti 2006 in 2010, ko sta bili odprti prvi svetovalnici v Ljubljani in v Celju.

Program za duševno zdravje mladih TO SEM JAZ in psihološke svetovalnice POSVET – Tu smo zate

Celje, 14.10.2021

Nuša Konec Juričič, Domen Kralj, Ksenija Lekić, Petra Tratnjek, Saška Roškar, Alenka Tacol, Mojca Vatovec

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

POSVET
CENTER ZA PSIHOLŠKO SVETOVANJE
Ker pogovor rešuje.

**#to
sem
jaz**
priatelj
med odraslanjem

Zakaj je biti najstnik tako težko?

Vem, da so mi starši vedno rekli, da bodo najstniška leta težka in da se bom spremenila in začela gledati na svet kot odrasla oseba. Nikoli pa mi niso povedali kako težko bo sprejeti moja čustva, samo sebe in ves svet. Nikoli si nisem mislila, da bom tako zmedena in obupana kot sem zdaj. Poleg tega, da ne vem kaj čutim in kakšna so moja čustva, mi gredo vsi na živce in zdi se, da moram vsemu nasprotovati. Na živce mi gre, da mora vsa moja družina vedno ocenjevati moje delo in ga kritizirati.. vedno mi poskušajo "pomagati", kot da nisem dovolj sposobna narediti to delo. Saj vem, da mislijo dobro, a mi gre na živce. Potem pa so še tu moja čustva. Zanima me kako si lahko olajšam to čustveno zmedo? Ker se v tem času počutim zelo depresivno, vse me užali in zato se jočem ves čas, o sebi začnem misliti nizkotno in slabo... Ne vem, kaj naj naredim, da ne bo tako težko sprejeti vse.. Tudi moja samozavest ni najboljša ... Kaj naj naredim, da se bom počutila bolje?

Zapis petnajstletnice, www.tosemjaz.net

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

**#to
sem
jaz**
priatelj
med odraslanjem

Program za duševno zdravje mladih

Nacionalni inštitut za javno zdravje
ob podpori Ministrstva za zdravje

Šolska
preventivna
praksa

Spletno
svetovanje in
informiranje

Navdih pri
razvoju zdrave
osebnosti

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

**#to
sem
jaz**
priatelj
med odraslanjem

Mladinska spletna svetovalnica

- 7. april 2001, Celje
- **www.tosemjaz.net** anonimen, hiter, preprost, brezplačen dostop do strokovnega nasveta
- medinstitucionalna in interdisciplinarna svetovalna mreža svetovalcev – **prostovoljcev** (66 aktivnih strokovnjakov)
- Od leta 2001: več kot **46.000** odgovorov na vprašanja o težavah odrasčanja
- **uredništvo** – kodiranje - raziskovanje
- Spletna biografija o življenju slovenske mladine.

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

#to sem jaz

Ker je o nekaterih stvareh lažje pisati kot govoriti.

Mladostniki v e-svetovalnici

Pozdravljeni

Sem v 7.razredu in nevem kako se naj učim zgodovino moja snov je: Rimska država; Srednji vek prve tri snovi:
- Preseljevanje ljudstev-nastajanje nove Evrope,
- Frankovska država-evropsko kraljestvo,
- Prve slovanske državne tvorbe v vzhodnih Alpah

In jaz zdaj nevem kako se naj učim. Ponavadi se z mamo ampak dela ta teden popoldan zato se ne moreva. Test pa pišem 10.5.2021 Upam da mi boste odgovorili. Hvala Lep dan še naprej.

(Spletna svetovalnica To sem jaz, maj 2021)

» **Pozdravljeni**

Nerazumem zakaj. Zakaj se včasih zanima zame in potem me seena in pozabi name ne odpiše mi kot da nebi več obstajala. Včasih pa je vse to obratno. Nerazumem, moja čustva so čisto zmešana nevem kaj naj. Včasih se počutim veselo in vse in drugič depresivno ker mam občutek da me noben ne mara. Nerazumen zakaj se to dogaja. Prosim pomagajte mi ker res nevem kaj naj nerazumem zakaj? Ali se samo igra z mano? Nerazumem :(

(Spletna svetovalnica To sem jaz, oktober)

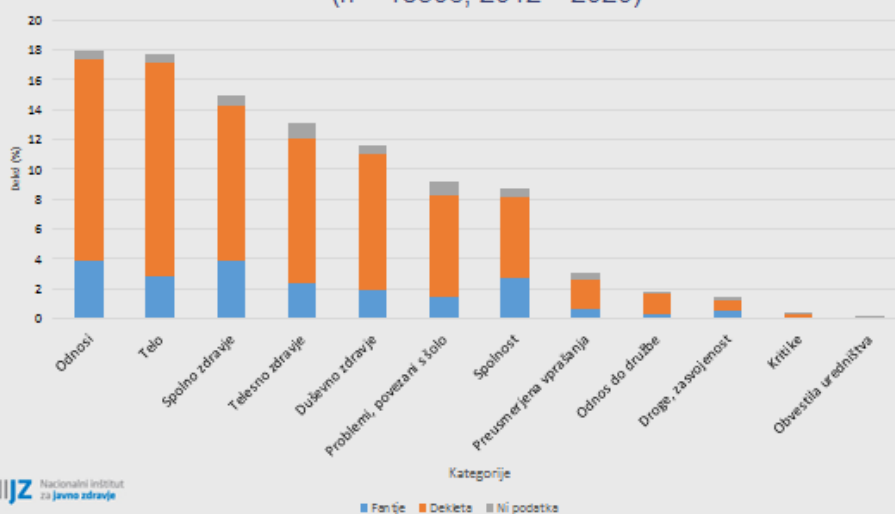
“Pozdravljeni, mene pa zanima če je kakšna možnost, da se lahko pripeljem do svoje punce, ki je v drugi regiji in nekaj občin stran od mene. Zaradi ukrepov se že nisva videla okrog 2 meseca in me malo skrbi glede zveze. Ali je kakšna možnost, da grem lahko legalno do nje. Za vse odgovore sem vam hvaležen.

(Spletna svetovalnica To sem jaz, november 2020)

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

#to sem jaz
prijetelj med odrasčanjem

Vsebina vprašanj v spletni svetovalnici To sem jaz (n = 18306, 2012 – 2020)

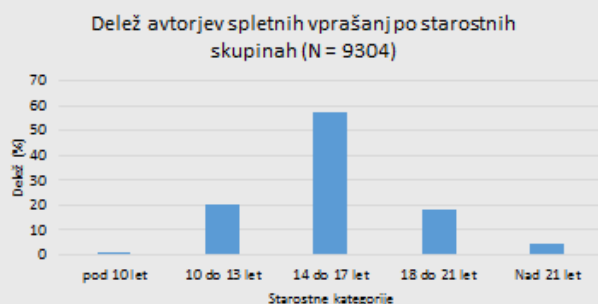

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

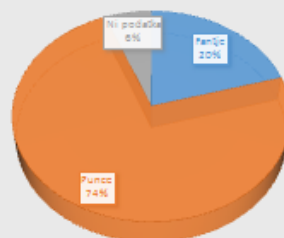
■ Fanšje ■ Dekleta ■ Ni podatek

#to sem jaz
prijetelj med odrasčanjem

Starost in spol uporabnikov

PREGLED VPRAŠANJ GLEDE NA SPOL
N = 18.306

#to
sem
jaz
prijatelj
med odraslanjem

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Mladostniki v e-svetovalnici

"pozdravljeni,
Ne vem če je to ok al ne.. zato vam pišem.
Ne glede na to al se počutim ne ok al happy..
vsak ma dneve k so dobri in slabi. Ne glede na
vse okoliščine al so dobre slabe torej ali se
počutim veselo al žalostno moje mišljenje o tem,
da nočem živet predolg časa se ne spremeni.
Želim si umreti nwm preden bom stara 30, 27 let
preden bom stara 26 let.

Moje mišljenje se nikoli ne spremeni in to upanje
nikoli ne usahne, nočem živet predolgo nočem
živet 40let 50 ali pa celo 60 let. Vedno vsak dan
upam na to, da bom naredila gimnazijo študij ki
me veseli doseglja to kar si želim uresničila svoje
sanje naredila vse kar želim in potem želim
umret nočem živet več naprej po vsem tem, ko
vse kar želim že dosežem. Hočem umret mlada.
Ali je s tem kaj narobe?

(Belačna svetovalnica To sem jaz, februar 2021)

Ne bi več rada živela. Covid mi je uničil srednjo
šolo. Ful se slabo počutim. Razmišljala sem, da bi
šla nekam na izmenjavo za eno leto, ampak doma
nimamo dovolj denarja. Najraje bi umrla. Vsem bi
napisala lepa pisma, in jim povedala da jih imam
rada. Na mojem pogrebu bi bilo dosti ljudi. Takrat
bi bila srečna. Ne bi več trpela. Plavalala bi nekje
med zvezdami...

(Belačna svetovalnica To sem jaz, marec 2021)

".....prosim če lahko to izbrišete, ko preberete,
saj nočem da kdo drug to izve..."

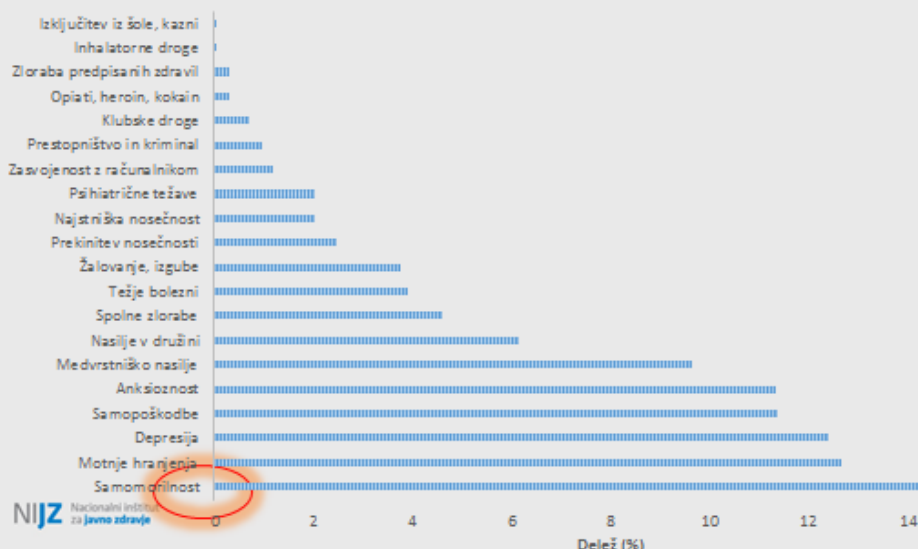
/izbrisano v uredništvu/"

(Belačna svetovalnica To sem jaz, oktober 2021)

#to
sem
jaz
prijatelj
med odraslanjem

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Najtežja vprašanja v spletni svetovalnici To sem jaz (n = 2624, 2012-2020)

#to
sem
jaz
prijatelj
med odraslanjem

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

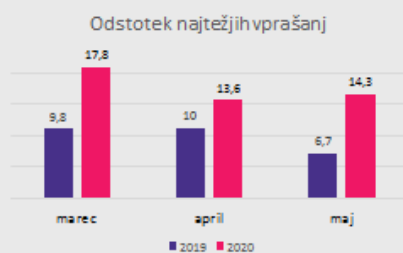
Število objav s samomorilno tematiko 2012 – 2020

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

#to
sem
jaz
prijatelji
med odraslanjem

Spletna svetovalnica v času epidemije

- več vprašanj mladih, več mnenj in sporočil vrstnikom
- podaljšal se je čas uporabe ob obisku in povečalo se je število branih strani
- 30-odstotni porast obiska
- več vprašanj z najtežjo tematiko
- pogoste teme: odnosi, čustvene stiske, tesnoba, epidemija covid-19, pomanjkanje strukture in motivacije za učenje, gibanje, preoblikovanje telesa

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

#to
sem
jaz
prijatelji
med odraslanjem

Šolska preventivna praksa

Preventivne delavnice 2011- junij 2019

- Nastale kot nadgradnja spletnega komuniciranja z mladimi
- namenjene mladostnikom (13 – 17 let)
- delo po konceptu *10 korakov do boljše samopodobe* (2011)
- komplet 10 delavnic (cilj je celoten niz delavnic)
- razredne ure ali tematske učne ure
- program ne deluje sistemsko

POSODOBLJENA, RAZŠIRJENA
IZDAJA PRIROČNIKA: junij 2019

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/publikacije-datoteke/tsi_prirocnik_e_objava_koncna_27_6_2019.pdf

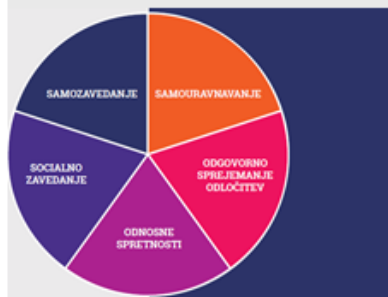
#to
sem
jaz
prijatelji
med odraslanjem

Kaj prinaša prenovljena izdaja priročnika

Obogatena programska teorija (duševno zdravje, socialne in čustvene kompetence, novi vidiki samopodobe, vloga učitelja)

Okvir socialnega in emocionalnega učenja (ang. SEL – social and emotional learning): spoprijemanje z izzivi odrasčanja, opremljenost za kakovostnejše odnose in večjo osebnostno čvrstost; zmanjševanje dejavnikov tveganja (Benson, 2006)

Proces, skozi katerega otroci, mladostniki ali odrasli pridobivajo temeljne socialno-emocionalne kompetence na petih med seboj povezanih področjih (Durlak idr., 2011; Elias idr., 1997; Payton idr., 2000).

#to sem jaz
prijatelj med odrasčanjem

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

Preventivne delavnice

- Namenjene so delu z mladostniki, starimi od 13 do 17 let.
- Predvideno izvajanje: razredne ure in druge priložnosti za preventivno delo v osnovnih in srednjih šolah.
- Izvajalci: učitelji različnih profilov, razredniki in šolski svetovalni delavci.
- Cilj programa:** izvajalec izvede v istem razredu najmanj deset delavnic po konceptu 10 korakov do boljše samopodobe (načrtno in kontinuirano izvajanje preventivnih delavnic v enem ali dveh šolskih letih).

Program evalviran v letu 2018

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

CELOSTNI MODEL PREVENTIVNIH DELAVNIC

Socialne in čustvene kompetence, ki jih z delavnicami razvijamo

#to sem jaz
prijatelj med odrasčanjem

Učinkovitost programa

Evalvacija Centra za psihodiagnostična sredstva

- Namen evalvacije: Izmeriti učinkovitost delavnic za **UČENCA** in za **RAZRED** v primeru kontinuiranega izvajanja 5 in 10 delavnic. Pilotno preveriti tudi učinkovitost pri mlajših otrocih (3. razred)
- 2017-2018
- 10 šol iz vseh regij, 425 osmošolcev, 13 pedagoških delavk – izvajalk delavnic

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

„Rezultati evalvacije brez dvoma kažejo, da so **delavnice koristne**. Prinašajo **stabilnost** v razburkan svet mladostništva in odraščanja. Učencem predstavljajo priložnost, da povedo svoje mnenje, izkušnjo, da jih odrasli poslušajo in slišijo. Z novimi **socialnimi veščinami krepijo tudi odnos do sebe in do učiteljev ter se opolnomočijo za življenje.**“

(Dušica Boben, Center za psihodiagnostična sredstva, zaključno poročilo, junij 2018)

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

V uporabo šolam in učiteljem

- preverjen, z dokazi podprt model na področju šolske preventive;
- bogati življenje šolske skupnosti (vrednote, kot so empatija, sočutje in solidarnost);
- temelji na lastni, javno dostopni in brezplačni literaturi;
- dopolnjuje in podpira temeljne naloge vzgoje in izobraževanja (podpora otroku in mladostniku pri razvoju zdrave osebnosti in psihične odpornosti);
- podprt z neodvisnim delovanjem spletne svetovalnice;
- izvajanje programa podpira Zavod RS za šolstvo (strokovno priporočilo za uporabo priročnika učiteljem in šolam);
- Prizadevanje za načrtno in organizirano delo na področju šolske preventive.

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

#to
sem
jaz
prijatelj
med odraščanjem

Primer dobre prakse

Mednarodna strokovna javnost 2018:

- Third EU Compass Forum on *Mental Health Care and Mental Health in All Policies*, Luxemburg – februar 2018: program uvrščen med **devet izbranih primerov dobre prakse na področju duševnega zdravja** - publikacija *Good Practices in Mental Health & Well-being*.
- Global Mental Health Summit, London, 9.10.2018 – program To sem jaz kot **vodilni primer dobre prakse na področju duševnega zdravja** v skupini za solajočo se mladino;
- Health Policy (publikacija *A sustainable approach to depression: moving from words to actions*, v katero so uvrstili tudi naš program kot **učinkovit pristop na področju varovanja duševnega zdravja**, je bila predstavljena v Evropskem parlamentu;
- Evropska konferenca javnega zdravja (EPH, november 2018, Ljubljana): tri predstavitve programa – šolska preventiva in spletna pomoč mladim v kriznih situacijah;

Global Mental Health Summit, London, 9.10.2018: Program To sem jaz so predstavile predstavnice mladih (Rebekah Dussek, Alex Lovell in Nasreen Siddique na fotografiji s Petro Tratnjek, urednico spletne svetovalnice tosemjaz.net).

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

#to
sem
jaz
prijetelj
med odraslanjem

Kje lahko poiščem pomoč?

- Centri za duševno zdravje
- Mreža psiholoških svetovalnic Posvet

Ker pogovor daje moč.

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Mreža centrov za duševno zdravje

V letošnjem letu širitev
mreže centrov!

Centri v zdravstvenih domovih.

Triažna služba, diagnostika, preventiva, zdravljenje, obravnava tudi na domu.

V timih psihiatri, klinični psihologi, psihologi, logopedi, socialni delavci, dipl. m speciani pedagogi.

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Mreža svetovalnic Posvet - Tu smo zate

- Psihološko svetovanje posameznikom, parom in družinam namenjeno odraslim v akutni čustveni stiski
- Storitve je strokovna, s kratko čakalno dobo do 3eh tednov, dostopno brez napotnice ali zdravstvene kartice, brezplačna.
- Financerji Ministrstvo za zdravje, Fiho fundacija, cca 100 občin

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

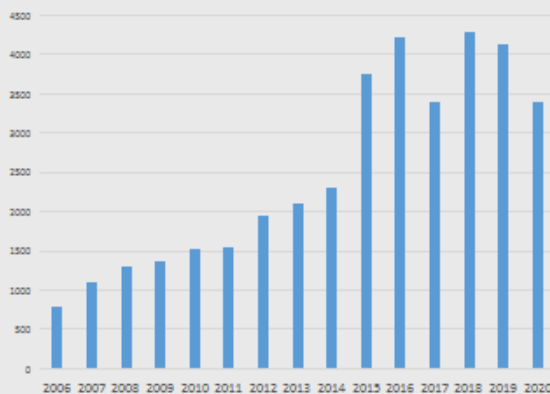

[031 704 707](tel:031704707), info@posvet.org - za vse svetovalnice (razen Celje in Laško) za naročanje klicati od ponedeljka do petka med 12. in 19. uro.

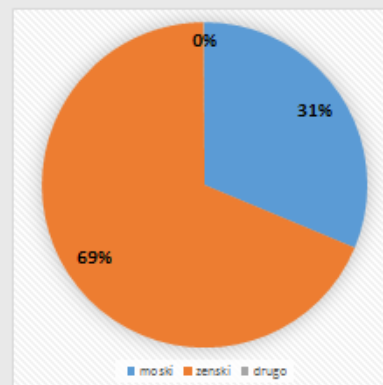
NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

[031 778 772](tel:031778772), svetovalnica@nijz.si - za svetovalnice v krajih Celje in Laško za naročanje klicati od ponedeljka do četrтка med 10. in 18. uro, v petek med 8. in 15. uro.

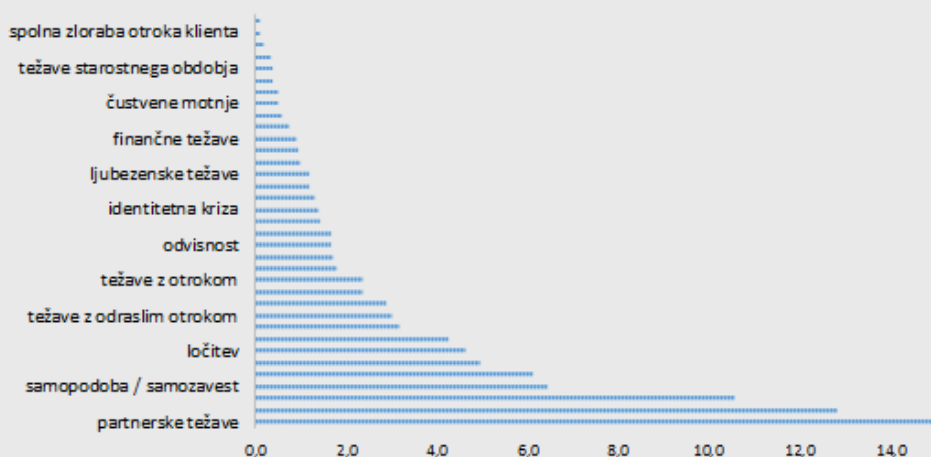
Št. svetovanj od l. 2006 do 2020

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Razlogi prihoda na svetovanje (odstotek)

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

NOVOST

- Od jeseni 2021 svetovalnice za odrasle tudi v Tolminu, Ilirski Bistrici, Mozirju in na Jesenicah.
- Svetovanja mladostnikom od 14 do 18 let v akutni čustveni stiski na voljo v **Ljubljani, Celju in Portorožu**.

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Hvala za vašo pozornost ...

E-mail: domen.kralj@nijz.si

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

g. Matej Zaplotnik: Odtujen otrok, ki zavrača starša - kako ukrepati

Opis predavatelja, g. Matej Zaplotnik je diplomirani socialni pedagog, na mednarodnem nivoju del strokovne ekipe Family Bridges, član združenja European Association of Parental Alienation Practitioners, član ISIPAR – Internation Society for Interpersonal Acceptance-Rejection, založnik knjige »Vzgajati ločeno«, ki je izšla pod okriljem Svetovalno izobraževalnega centra MIT, katerega ustanovitelj je g. Zaplotnik. Od leta 2008 zaposlen kot vzgojitelj v Stanovanjski skupini Postojna, kjer je pri delu z mladostniki prepoznal, da ima zelo veliko mladostnikov s težavami na področju vedenja in čustvovanja za seboj izkušnjo ločitve staršev. Ta ugotovitev je bila povod za njegov začetni entuziazem raziskovanja in dela na področju ločitve staršev, ter je tako od leta 2014 aktiven v Centru MIT, kjer znanja na področju ločitve razvija dalje.

Organizacija: Center MIT

Povzetek: Odtujevanje otrok je pogosta dinamika v družinah, kjer se starša ločujeta in ima zelo specifičen vpliv na vedenje in čustvovanje otroka. Zato je pomembno, da otroka razumemo v kontekstu funkcioniranja celotne družine. Pravilno ukrepanje in strokovna obravnava sta v takšnih primerih ključnega pomena. Otrokovih besed namreč ni mogoče kar nekritično enačiti z otrokovo največjo koristjo. Od ustreznega ukrepanja je v tovrstnih primerih odvisno, ali bo otrok vzpostavil funkcionalen odnos z zavrnjenim staršem in ga prenehal zavračati. Ali pa bo tega (zavrnjenega) starša, in v večini primerov tudi celotno njegovo razširjeno družino, izgubil za vedno. Na konkretnem primeru bom predstavil način ukrepanja in obravnave, ki je imel pozitiven končni rezultat - ponovna vzpostavitev stikov med otrokoma in staršem, katerega sta mladoletna sinova zavračala.

STROKOVNI POSVET
STARŠEVSKA SKRB OB RAZHODU PARTNERJEV -
SOUSTVARJANJE USTREZNIH OBLIK PODPORE

Odtujen otrok, ki zavrača starša – kako ukrepati

Matej Zaplotnik, univ. dipl. soc. ped.

14. Oktober 2021

Inštitut VIR, Celje

Odtujevanje otroka

- Manipulacije
- Oviranje stikov
- Obrekovanja
- Lažne obtožbe nasilja
- Energija enega starša usmerjena v ustvarjanje negativne podobe drugega starša v očeh otroka

POSLEDICA

- Zavračanje starša s strani otroka
- Postopna prekinitvev stikov med otrokom in zavrženim staršem
- Prekinitvev stikov otroka z razširjeno družino zavrženega starša
- Odraščanje otroka v okolju, kjer je žrtev psihične zlorabe

Dve ključni vprašanji:

Ali otrokove besede izražajo otrokovo resnično notranjo željo?

Ali ta otrokova želja sledi njegovi dolgoročni koristi?

Otroka, ki je zmanipuliran, žrtev pritiskov enega starša in katerega volja v svojem bistvu kaže na voljo enega starša, ščiti **mednarodna konvencija o otrokovih pravicah**:

General Comment art. 12

20. člen:

„Otrok ima pravico, da izrazi svoje mnenje svobodno. Svobodno pomeni, da otrok izrazi svoje mnenje brez zunanjih pritiskov in da se sam odloči, ali želi izkoristiti možnost tega, da je v postopku slišan. »Svobodno« tudi pomeni, da otrok ne sme biti zmanipuliran ali deležen zunanjega vpliva in pritiskov. Svobodno se navezuje tudi na njegovo lastno videnje: otrok ima pravico, da izrazi lastno mnenje/pogled in ne mnenje drugega.“

PRIMER 1:

Primer slabega dela (priporočila) sodnega izvedenca:

Anamneza: oče v zadnjih dveh letih hčera praktično ni videl. Že cca. 4 leta ni imel stikov s svojima hčerama brez nadzora tretje osebe. Oče obtožen spolnega nasilja nad deklicama ipd.

Ugotovitev (dveh) izvedencev:

- Izvedenca ugotavlja, da sta bili deklici **izpostavljeni dolgotrajnejšemu procesu odtujevanja**, ki je v času pregleda uspešno izpeljan in deklici povsem **zavračata očeta**. (Odtujevanje starša je eden od najbolj malignih procesov, ki negativno vpliva na otrokov razvoj in razvoj njegove osebnosti).
- Resnične volje deklic ni možno ugotoviti, saj je pri obeh prisotna stopnja odtujenosti. To pomeni, da sta v največji meri prevzeli stališča, mnenja, doživljanje, dojemanje in čustvovanje s strani okolice (dodajam: mame).

Priporočilo (dveh) izvedencev:

Predodelitev (očetu) **ni smiselna**, saj obe kažeta visoko stopnjo odtujenosti od očeta in bi predodelitev in izločitev iz domačega okolja zanj predstavljala **preveliko psihično travmo**.

Stiki naj bi se ponovno vzpostavili postopno, sprva za krajši čas, do ene ure tedensko, s predstavitvijo možnosti obema deklicama, da **lahko povesta, da jima je dovolj** in da bo oče to, brez očitkov komurkoli, tudi upošteval.

POJASNILO:

Pred tem je sodišče izdalo sodno odredbo z določenimi stiki na CSD-ju, kateri se niso izvajali. Mama je za neizvajanje stikov v obdobju dveh let prejela eno denarno kazen za neizvrševanje sodne odločbe.

NADALJEVANJE
ČUSTVENE
ZLORABE

STIKI Z OČETOM:
Na CSD-ju, najdaljši stik do
sedaj trajal 3 minute

REZULTAT?

ZDRAVSTVENO
STANJE DEKLIC

STIKI Z
RAZŠIRJENO
DRUŽINO
OČETA

PRIMER 2:

Primer dobrega dela (priporočila) sodnega izvedenca:

Anamneza: Starša sta ločena že 11 let. Oče ni imel stikov z otrokoma na svoje domu že več kot 3 leta. V zadnjem letu jih je skupno videl cca. 6 ur na CSD-ju.

Ugotovitev izvedenca:

- Starejši sin izkazuje izrazit razcep/splitting v izraženi naklonjenosti / navezanosti na mamo/očeta. Enako izvedenka ugotavlja tudi za mlajšega brata.
- Oba fanta odklanjata očeta in odklanjata stike z njim. Ocenjujem, da je vzrok odklanjanja relacijska travma. Tako močno zavračanje na eni in idealiziranje na drugi strani brez izkazane ambivalence se v družinah ne pojavlja drugače kot v obliki obrambno varovalnega mehanizma.
- Fanta materi izkazujejo popolno lojalnost, vedno se postavita na njeno stran, sta osredotočena na njene potrebe in jo intenzivno podpirata ter se z njo identificirata.
- Negativen odnos fantov do očeta je posledica materinega vpliva nanju.
- Ocenjujem, da gre za nezaveden vpliv; gospa svojega vedenja, ki je v skladu z njenimi vrednotami in prepričanju in ima negativen odnos, ne prikriva.

Priporočilo izvedenca:

- Razmislek o skupnem skrbništvu in vključenost obeh staršev v odločitve o fantih pred zamenjavo skrbništva;
- Izvedba reintegracijskih ukrepov/terapij fantov z očetom, ki jim sledijo reintegracijski ukrepi/terapija z mamo;
- Predlagam sodno določitev terapevta/družinskega terapevta z znanjem in izkušnjami o relacijski travmi;
- Predlagam poučevanje staršev s strani CSD in ev. družinska terapija staršev z namenom njunega povezovanja in vzpostavljanja komunikacije;
- Predlagam zelo natančen načrt stikov z očetom v sodelovanju s terapevtom in razširitev na stike:
  - Vsak drugi vikend v mesecu tako, da v petek oče prevzame fanta v šoli/na CSD v prisotnosti strokovne delavke ob 16. uri in ju v ponedeljek zjutraj pripelje v šolo;
  - V tednu, ki sledi vikend stiku z očetom, oče v torek prevzame otroka v šoli/na CSD v prisotnosti strokovne delavke ob 16.00 uri in ju naslednji dan pripelje v šolo; ...
- V primeru, da se relacijska travma v zgoraj navedenih pogojih ne zmanjša, predlagam **predodelitev fantov v varstvo in vzgojo očetu** s predhodnim obdobjem **prekinitve z mamo** ob ev. tranzicijski prehodni namestitvi fantov kot pripravo na preselitev in v nadaljevanju nadzorovani stiki z mamo.

Sledi klic sodnice, ki me pokliče in po posvetu z mano izda začasno odredbo:

Vsebina začasne odredbe:

Stiki med mladoletnima otrokoma ter njunim očetom bodo do naslednjega naroka potekali v naslednjem obsegu:

- Vsako sredo, z začetkom (točen datum), ko ju oče prevzame na domu matere ob 16.30 uri in ju nato naslednji dan zjutraj v četrtek (točen datum) pripelje v šolo. V kolikor otroka na ta dan na bosta imela pouka v šoli, ju oče pripelje domov k materi ob isti uri.
- vsak drugi vikend z začetkom (točen datum), ko ju oče vsak drugi petek prevzame na domu matere ob 16.30 uri in natov ponedeljek zjutraj pripelje v šolo. V kolikor otroka na ta dan ne bosta imela pouka v šoli, ju oče pripelje domov k materi ob isti uri;
- Oče, mama, ter mld. otroka se morajo udeleževati terapije pri g. Mateju Zaplotniku – svetovalno izobraževalni center MIT, Dedni Dol 2, Višnja Gora:
  - Način izvajanja in obseg terapije bo po razgovoru z vsemi družinskimi člani določil g. Matej Zaplotnik, s tem, da bo on osebno prisoten pri predaji otrok **na prvem stiku dne 5. 5. 2021**, o čemer ga bo obvestilo sodišče,
  - G. Matej Zaplotnik bo sodišču najkasneje do (točen datum – 30 dni od začetka obravnave) o poteku terapije podal poročilo,
  - Če bo v času izvajanja te terapije g. Matej Zaplotnik ugotovil, da bi bilo v korist otrok, da se družinski člani udeležijo tudi terapije pri kakšnem drugem strokovnjaku, se bodo družinski člani te dodatne terapije tudi udeležili.
  - V primeru kršitve te začasne odredbe, se udeležencema postopka izreče denarna kazen v višini 1.000,00 €, ki se lahko v primeru kršitve te začasne odredbe določi v povečanem znesku.
  - Ta začasna odredba velja do naslednjega naroka.

Metode dela z družino

Spremljanje prvega prehoda k očetu

2 skupna razgovora s staršema

1 skupni in en individualni razgovor z vsakim otrokom

2 individualna razgovora s staršem

Ogled video vsebin

Obisk na domu očeta, ko sta bila otroka pri njem

Posebnosti dela z družino

Delo z vsemi člani družine

Definiranje moje vloge – pomoč vsem pri prehodu na nov režim stikov

Dobro razumevanje tovrstne dinamike

Nisem „pogreval“ njihovih čustev in se vanje poglobljaj

Uravnavanje komunikacije

Uravnavanje moči med staršema

Domače naloge

Realne pohvale in realne kritike vedenja

Razpoložljivost 24/7 - intervencije

Avtoritarno vodenje obravnave

Vsakje sprejet in slišan

Ključno:
Priporočilo sodne izvedenke, da bo v primeru neuspele obravnave sledila predodlitev

Konec obravnave – konec konstruktivne drže mame

Ni bilo predvidene obravnave zaradi višje sile

Zaključena obravnava za mamo pomeni konec proaktivne vloge

„Odprta fronta“ nova priložnost mame za nove manipulacije

1 mesec – ogromen napredek, vendar še potrebe po utrjevanju, terapevtski obravnavi, spremljanju itd.

EPILOG

Samovoljni ukrepi matere (selitev brez soglasja očeta)

Čakanje novega razgovora pri izvedencu

Sodišče po 3 mesečnem odlogu obravnave samovoljne matere ne kaznuje, kot je bilo predlagano v izvedenskem mnenju

Oče ponovno krivec za vse težave v družini – odnosi med očetom in otrokoma so se po poskusu mamine manipulacije rigidno poslabšali

ZAKLJUČEK:

Brez „zunanje“ prisile in jasne sodne odločbe ni možno vzpostaviti stika. Ključna: sodni izvedenec in sodnik

Otrok potrebuje oba starša

Vzpostavitev stika z „zdravim“ staršem otroku ne predstavlja stresa, ampak prinaša dolgoročno korist.

Intervencija v primeru zavračanja je odvisna od stopnje odtujitve, starosti otrok, družinskih okoliščin, vedenja starša odtujitelja ipd.

Odraščanje otroka v okolju, kjer je žrtev psihične zlorabe, je „avtocesta“ do razvoja različnih osebnostnih motenj (Paranoidna OM, Mejna OM, Odvisnostna OM) → Brezovar, S. (2019). *Osebnostne motnje v teoriji in praksi*.

Brez povečanja časa, ki ga otrok preživi z zavrnjenim staršem, ni napredka.

Priporočilo: Polletno spremljanje dogajanja v družini – nadzor s strani sodišča nujen za konstruktivno vedenje odtujitelja.

Če odtujitelj tekom obravnave in po obravnavi ne spremeni vedenja in je vzpostavitev stikov neuspešna, nujna predodelitev.

**Hvala za
pozornost.**

ga. Andreja Šmid in ga. Anita Leskovšek Feldin: Predstavitev visokopražnega programa socialne rehabilitacije oseb s kemičnimi zasvojenostmi in nekemičnimi odvisniškimi vedenji na Inštitutu VIR, zavod

Opis predavateljic:

Ga. Andreja Šmid, univ. dipl. soc. delavka, strokovna delavka na Inštitutu VIR, relacijska integrativna psihoterapevtka (University of Whales, Velika Britanija), članstvo v BACP (British Association for Counselling and Psychotherapy), izkustvena družinska terapevtka in geštalt izkustvena psihoterapevtka (Kemplerjev inštitut za družinsko terapijo). Pridobljeno ima „Brainspotting - phase 1“, tehniko, ki je v pomoč pri premagovanju travm in opravljeno izobraževanje Awareness in bereavement care – A foundation Course - Ozaveščenje o procesu žalovanja. Je ljubiteljica narave.

Ga. Anita Leskovšek Feldin, univ. dipl. sod. del., je strokovna vodja programa Inštituta VIR, kateri izziv so soustvarjanja novih poti, iskanja novih rešitev in združevanje raznovrstnih znanj, tudi alternativnih. Izobražuje se za Imago facilitatorko, je mati osnovnošolskih dvojčkov, odprta novim znanjem, naklonjena sodelovanju in povezovanju.

Organizacija: Inštitut VIR, zavod

Povzetek: Inštitut VIR izvaja visokopražni program socialne rehabilitacije oseb s kemičnimi zasvojenostmi (**Podprogram 1:** Preprečevanje odvisnosti in rehabilitacija uporabnikov drog) in od leta 2017 tudi nekemičnimi odvisniškimi vedenji (**Podprogram 2:** Rehabilitacija nekemičnih zasvojenosti), katerega cilj je celostna urejenost posameznika in družine. Program je namenjen otrokom, mladostnikom, mlajšim odraslim, starejšim, staršem, svojcem in strokovnjakom, ki z njimi sodelujejo. Temelj našega dela je pomoč celotni družini, ki se znajde v stiski zaradi neučinkovite interakcije med člani. Nosilec simptoma je večkrat le posledica dogajanj v družini, zato je v proces potrebno vključiti vse.

Člani družine se naučijo boljše komunikacije, lažje razumejo svet drugega, kar jim pomaga k večjemu razumevanju sebe in svojih odzivov ali k osvoboditvi čustev, ki delu sebe ne pripadajo.

Običajno otroci v družini regulirajo čustva staršev. Do svojih staršev so lahko zelo lojalni in večkrat nosijo preveliko težo odgovornosti, kar se kasneje v življenju zrcali v njihovih nadaljnjih odnosih.

Najpomembnejše je delo s starši, da na otroke ne nalagajo svoje odgovornosti (običajno niti ne vedo, da to počno). Starše učimo poskrbeti zase, kajti le v skrbi zase, lahko skrbijo za otroka tako, da odraste v osebo, ki je tako povezana, kot tudi zdravo avtonomna.

Vsak član družine prevzame odgovornost za delo na sebi.

Inštitut VIR, Vrunčeva 9, Celje

O Inštitutu VIR, zavod; I

- o neprofitna, nevladna organizacija z **abstinenčnim visokopražnim programom**, na področju urejanja problematike, povezane z različnimi odvisnostmi.
- o Nepretrgoma od leta 2001. Trenutno MDDSZEM - potrjen program - **2017 do 2023**
- o preko 50h tedensko, od ponedeljka do četrтка od 8h do 20h, ob petkih od 8h do 16h.
- o 4 zaposlene strokovne delavke – socialne delavke, z raznolikimi dodatnimi znanji

O Inštitutu VIR II

- o Program je verificiran in v mreži javnih socialnovarstvenih programov.
- o MDDSZEM podelil status NVO V JAVNEM INTERESU I. 2019.
- o Čakalne dobe so minimalne. Osebe z akutnimi težavami so sprejete takoj, ostali čakajo okvirno do 14 dni.
- o Program brezplačen.

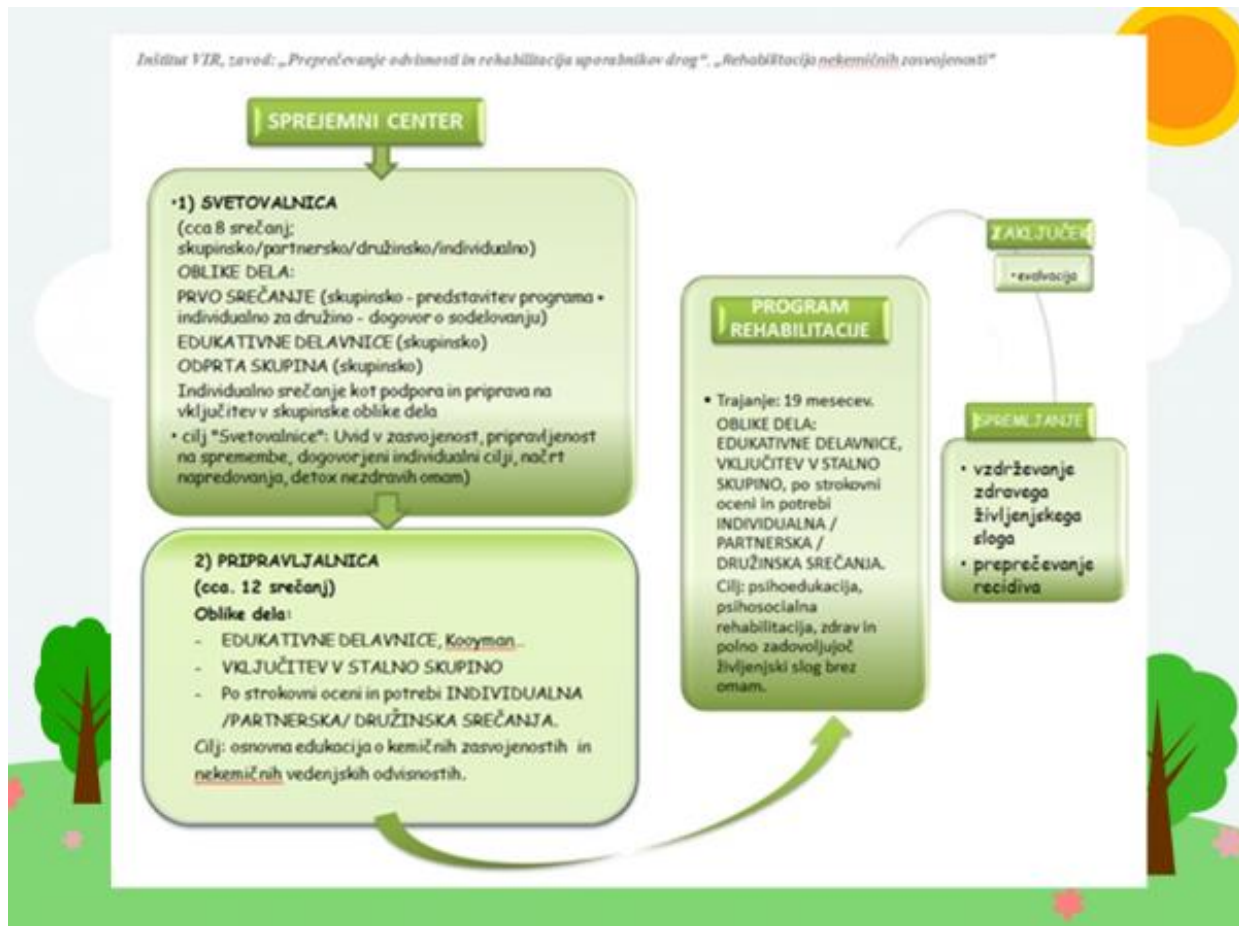

KADER I

Ime in priimek	Vloga v programu	Izobrazba, reference
ANITA LESKOVŠEK FELDIN, univ. dipl. soc. delavka	strokovna vodja, strokovna delavka	Reference: od 1. 3. 2021 dalje – strokovna vodja programa Inštituta VIR, zavod od 2017 dalje - psihosocialno svetovanje na Inštitutu VIR 1. 5. 2018 - 24. 1. 2021 direktorica Inštituta VIR 2003 - 2017 zaposlena v Vzgojno-izobraževalnem zavodu Višnja Gora (od tega 4 leta delo vzgojiteljice v vzgojni skupini – opravljeno specialno pedagoško izobraževanje vzgojiteljev otrok in mladostnikov z motnjami vedenja in osebnosti ter 9 let delo v svetovalni službi), 2009 certificirana učiteljica joga, članica Joga združenja Slovenije (JZS) od ustanovitve JZS, pridobljena državna diploma JZS za učitelja joga - IRJU 300 (izkušen joga učitelj); 2001-2003 Instruktorica Mladinskih delavnic (izvajala pri Društvu za preventivno delo), 2001- 2004 Svetovalka TOM telefona, 2001-2003 Izvajalka delavnic varne in zdrave spolnosti (SloMŠIC, Projekt Virus) za osnovne in srednje šole. Od 1. 2013 znanja in izkušnje postavitev družine po metodi Berta Hellingerja pridobiva pri Nataši Magister in drugih izvajalcih. Opravljeni strokovni izpiti iz vzgoje in izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva ter ZUP.
ANDREJA ŠMID, univ. dipl. soc. delavka	strokovna delavka	Reference: 2018 - Izkustvena družinska terapevka in Geštal't izkustvena psihoterapevka (Kempeljev inštitut za družinsko terapijo) 2018 - Izkustvena družinska terapevka (Kempeljev inštitut za družinsko terapijo), 2013 - „Brainspotting - phase 1“ - tehnika, ki je v pomoč pri premagovanju travm, 2011 - Relacijska integrativna psihoterapevka (University of Wales, Velika Britanija), članstvo v BACP (British Association for Counselling and Psychotherapy), 2010 - Awareness in bereavement care – A foundation Course - Ozaveščenje o procesu žalovanja. Delovne reference: od 2013 - psihoterapevsko, terapevsko in psihosocialno svetovanje na Inštitutu VIR 2011, 2012 - strokovno delo v visokopražnem programu Centra za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo zasvojenih, CSD Kranj 2008-2011 - delo z otroci, mladimi, odraslimi in starejšimi na različnih področjih socialnega varstva v Veliki Britaniji (delo v zavetiščih za brezdomce, v kriznem centru, varnih hišah, v skupnosti in na domu z osebami s težavami v duševnem zdravju in duševnem razvoju itd.) Opravljanje prostovoljnega terapevtskega dela v dobrotelnih organizacijah, namenjenih ljudem s težavami v duševnem zdravju, z zasvojenostmi in ljudem, ki so v procesu žalovanja.
NASTJA COLNERIČ dipl. soc. del. (UN), mag. zak. in druž. štud., Nadomešča jo ga. Doroteja Pki	strokovna delavka	Reference: 2018 – magistrica Zakonskih in družinskih študijev 2014 – diplomirana socialna delavka (UN) 2017 – izpit iz upravnega postopka druge stopnje 2018 – opravljen strokovni izpit za poklic: soc. delavka v zdravstveni dejavnosti 2019 – opravljen strokovni izpit na področju soc. varstva Del. Reference: - od 2018 - koterapevka na Društvu Vzpon – društvo za urejanje odvisnosti od alkohola - pripravništvo v Psihiatrični bolnišnici Vojnik (Delo na oddelku za zdravljenje bolezni odvisnosti, spoznavanje dela na intenzivnem ženskem in moškem oddelku, kroženje na CSD). Od 2018 dalje - Klub kuš ni me (Klub kulture, umetnosti in športa) Pomoč pri izvajanju ustvarjalnih delavnic na področju plesa, odrske igre, glasbe in likovne umetnosti. Vodenje plesnih aktivnosti za vrčevske in osnovnošolske otroke.

KADER II

INES MAJCNEN mag. soc. dela,	strokovna delavka	Reference: 2013 – opravljen strok. izpit iz splošnega upravnega postopka 2017 – magistrica socialnega dela, 2017 – opravljen strokovni izpit iz področja socialnega varstva, 2020 - opravljen strokovni izpit iz zdravstva Opravljen 1. letnik sistemske psihoterapije Univerze Sigmunda Freuda, V procesu specializacije v okviru Inštituta za psihodinamsko psihoterapijo (Inštitut je akreditiran s strani ECPP za izobraževanje iz psihoanalitičnih psihoterapevtskih pristopov) Delovne reference: od 2020 dalje - psihosocialno svetovanje na Inštitutu VIR, zavod 2020 – CSD Slovenjska Bistrica 2019 / 2020 - DSO Grosuplje Vodja pomoči na domu 2018 / 2019 - Kralji ulice; Strokovna delavka v dnevnem centru za brezdomne 2017 / 18 - Društvo Mozalk; Strokovna delavka na terenu 2016 - Atene – prostovoljstvo v begunski skupnosti, pobudnica v realizaciji dveh neformalnih projektov (praktično soustvarjanje varnega prostora za ženske in otroke ter deljenje piščalk za samozaščito žensk pred spolnim nasiljem)
Doroteja Pki mag. soc. dela, nadomeščanje odsotne strok. delavke	strokovna delavka	REFERENCE: 2013 diplomirana socialna delavka 2017 magistra socialnega dela 2018 strokovni izpit iz socialnega varstva Delovne izkušnje: Pridobivanje delovnih izkušenj preko študijskega procesa v Varni hiši Celje, društvo Novi Paradoks, CSD Žalec, projekt Soustvarjanje pomoči z družino in skupnosti (sodelovanje med Fakulteto za socialno delo ter ZPM Moste Potje). 2016- 2019 Dom ob Savinji Celje 2020 - 2021 Zavod za nudenje osebne asistencije in pomoči na domu Veliko Srce od 2021 dalje psihosocialno svetovanje na Inštitutu VIR
SLAVICA TUVIČ		Zapositev preko ZRSZ – program JAVNA DELA v letu 2021
ALOJZ GOBEC		Zapositev preko ZRSZ – program JAVNA DELA v letu 2020 in 2021
PROSTOVOLJCI		Vsebinsko delo, organizacijsko delo, druga dela (po Zakonu o prostovoljstvu) V letu 2021 so aktivni prostovoljci Uroš Križman, Marjana Mastnak, Petra Krajncan, Anita Leskovšek Feldin in Jure Kop.

Edukativne in izkustvene delavnice 2021

- JANUAR: Stres in vpliv na telo, Čustva in telo - 2. del, Možgani, Partnerski odnosi.
- FEBRUAR: Ločitev in žalovanje, Odvisnost od odnosov, Proces poslavljanja, Vloga očeta in matere v družini.
- MAREC: Zasvojenost, Razvojne faze v družini, Raznolikosti komunikacij, tehnike asertivnosti, Moč asertivnosti.
- APRIL: Strah in krivda, oviri za asertivno vedenje, Socialna fobija, Nezavedne skrivnosti romantične privlačnosti, Od romantične zaljubljenosti, do sovraštva v odnosu, Zavedno iskanje bliže v odnosu
- MAJ: Spoznati sebe in partnerja, Povezave med starševskim in partnerskim odnosom, Nezavedni svet starševstva, Otrok v vlogi učitelja
- JUNIJ: Nežno in radovedno otroštvo, Mladostništvo in pot do odraslosti, Juhuhu počitnice so tu, Ko te stresa stres
- JULIJ: Čustvena inteligenca, Osebnost in samopodoba, Uvod v čuječnost, Panika, Motnje razpoloženja
- AVGUST: Raznolikost komunikacije, Moč asertivnosti, Sprostitev s himalajskimi posodami, Občutki in zaznave v povezavi s sproženimi spomini
- SEPTEMBER: Obrambni mehanizmi, Bolečina soodvisnosti, Zakonitosti v družinah - prenašanje nezavednih vzorcev v rodini, Čustvena distanca, Nepremišljeni odzivi vodijo v soodvisnost + bonding delavnice
- OKTOBER: Nepremišljeni odzivi vodijo v soodvisnost, Stop, ne bom več rešitelj!

<http://www.institut-vir.si/edukativne-izobra382evalne-delavnice.html>

STROKOVNI POSVET »STARŠEVSKA SKRIB OB RAZHODU PARTNERJEV«

Celje, 14. 11. 2021

ANDREJA ŠMID
 univ. dipl. soc. del.

Geštalt izkustvena družinska psihoterapevka
 Relacijska integrativna psihoterapevka

Podprogram 1: Preprečevanje odvisnosti in rehabilitacija uporabnikov drog

Podprogram 2: Rehabilitacija nekemičnih zasvojenosti

Inštitut VIR-socialna rehabilitacija, raziskovanje in razvoj, zavod, Vrtnčeva 9 • SI-3000 Celje • T:+386 3 490 00 24
 GSM: 031 288 827 • E-mail: vir@institut-vir.si • WEB: www.institut-vir.si

Podprogram 1: ciljna skupina uporabnikov (kemične odvisnosti):

- Eksperimentatorji ali uživalci psihoaktivnih sredstev (v nadaljevanju „PAS“),
- osebe z rizičnimi oblikami vedenja,
- odvisniki, ki so zapustili komune in potrebujejo reintegracijo,
- odvisniki, ki so obravnavani v okviru zdravstva (metadonskih ambulant, detoksikacijskih programov, psihiatrije),
- svojci oseb, ki menijo da imajo njihovi mladostniki težave z drogami,
- pomembni drugi ki so vključeni v reševanje zasvojenosti (razredniki, strokovni delavci, zdravniki itd.),
- uporabniki, ki so uspešno končali naš program in so v procesu spremljanja.

Inštitut VIR-socialna rehabilitacija, raziskovanje in razvoj, zavod, Vrtnčeva 9 • SI-3000 Celje • T:+386 3 490 00 24
 GSM: 031 288 827 • E-mail: vir@institut-vir.si • WEB: www.institut-vir.si

Podprogram 2: ciljna skupina uporabnikov (nekemična odvisnost)

- Osebe v patoloških odnosih,
- osebe, ki pretirano uporabljajo elektronske medije (računalniške igrice, internetno spolnost, socialno omrežje, mobilne telefone itd.),
- osebe zasvojene z igrami na srečo,
- osebe nagnjene k samopoškodbam,
- osebe zasvojene s spolnostjo,
- osebe, ki se prencjedajo,
- osebe zasvojene z delom,
- osebe zasvojene s telesno aktivnostjo,
- osebe zasvojene s kompulzivnim trošenjem denarja in potrošništvom,
- osebe zasvojene z ideologijo.
- Svojci oseb, ki imajo težave z nekemičnimi oblikami zasvojenosti in vedenjskimi omamami (bratje, sestre, rejniki, starši, partnerji),
- pomembni drugi, ki so vključeni v reševanje problema odvisnosti (razredniki, drugi strokovni delavci, zdravniki itd.).

VEDENJSKA

- Vedenjski začaran krog zasvojenosti.
- Pojav biološke potrebe po drogi.
- Krivdno vedenje.

OSEBNOSTNA

- Rizične osebnostne lastnosti.
- Osebnostna psihopatologija.
- Duševne travme.

PRIMARNO DRUŽINSKA in PARTNERSKA (PATOLOŠKA)

- Partnerke zasvojenecv istočasno hčerke zasvojenecv.
- Starš z otrokom ali pretirano povezan ali pretirano oddaljen.

DRUŽBENA R.Z.

- Mokra kultura.
- Stigmatizacija.
- Neperspektivnost mladih generacij.
- Slabi družbeni zgledi.

Razsežnosti zasvojenosti (po KOOYMAN MARTIENU)

VKLJUČENOST STARŠEV V RAZVEZNEM POSTOPKU

- Prvi stik z njihove strani!
- Usmeritev uporabnikov, pri katerih se zazna težave z zasvojenostjo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Sodelujemo s/z:

- CSD-ji Savinjske regije,
- CSD-jem Zasavje, Enota Zagorje ob Savi,
- Materinskim domom Celje,
- Varno hišo v Celju,
- zdravstveni domovi,
- sodišči,
- šolami,
- delavci drugih vladnih in nevladnih organizacij (NIJZ, Logout, psihiatri/pedopsihiatri, Dispanzer za mentalno zdravje, SOCIO-terensko vozilo itd.)
- Uradom za probacijo,
- Mladoletniškim zaporom v Celju,
- Prevzgojnim domom Radeče,
- policijo,
- Združenjem za duševno zdravje Šent Celje itd.

Institut VIR-socialna rehabilitacija, raziskovanje in razvoj, zavod, Vrnunčeva 9 • SI-3000 Celje • T:+386 3 490 00 24
GSM: 031 288 827, • E-mail: vir@institut-vir.si, • WEB: www.institut-vir.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

OTROCI =

- OGLEDALO DOGAJANJA V DRUŽINI
(Christina McGhee)

Institut VIR-socialna rehabilitacija, raziskovanje in razvoj, zavod, Vrnunčeva 9 • SI-3000 Celje • T:+386 3 490 00 24
GSM: 031 288 827, • E-mail: vir@institut-vir.si, • WEB: www.institut-vir.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

**NAJLEPŠA HVALA ZA
POZORNOST IN VSE NAJLEPŠE V
NAPREJ!**

Institut VIR-socialna rehabilitacija, raziskovanje in razvoj, zavod, Vrnunčeva 9 • SI-3000 Celje • T:+386 3 490 00 24
GSM: 031 288 827, • E-mail: vir@institut-vir.si, • WEB: www.institut-vir.si

Vsem izvajalcem strokovnega posveta se iskreno zahvaljujemo za soustvarjanje programa, za prispevke, deljeno znanje, za vaš čas in zavzetost. S tem, ko ste se odrekli honorarjem ste tudi omogočili brezplačno izvedbo posveta na tako visoki ravni.

Hvala vsem udeležencem že v naprej za sodelovanje, vprašanja, predloge in pobude. Iskrena hvala tudi sofinancerjem programa Inštituta VIR, zavod: MDDSZ, Občini Celje, Zavodu RS za zaposlovanje, občinam Savinjske in drugih regij in vsem donatorjem, ki naše delovanje omogočate.

Sofinancerji in donatorji programa v letu 2020:

Občina Celje

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

Občina Braslovče

Občina Črna na Koroškem

Občina Dobrna

Občina Gornji Grad

Občina Kamnik

Občina Kočevje

Občina Laško

Občina Luče

Občina Mozirje

Občina Nazarje

Občina Ormož

Občina Podčetrtek

Občina Polzela

Občina Prebold

Občina Rogaška Slatina

Občina Rogatec

Občina Slovenske Konjice

Občina Sentejmej

Občina Šentjur

Občina Šmarje pri Ješah

Občina Šmartno ob Paki

Občina Šoštanj

Občina Štore

Občina Tabor

Mestna občina Velenje

Občina Vojnik

Občina Vranksko

Občina Zagorje ob Savi

Občina Zreče

Občina Žalec

Donatorji:

BITLAB računalniški laboratorij

bankart

B/S/H/ BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje

[z|p|o] celje d.o.o.

Sofinancerji in donatorji programa v preteklih letih

VSEM ISKRENA HVALA.

Kolektiv Inštituta VIR

Pripravila: Anita Leskovšek Feldin, strokovna vodja programa Inštituta VIR, zavod
www.institut-vir.si | 031 288 827 | vir@institut-vir.si